

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2016r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XVII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Judejko

Sędziowie: SSO Małgorzata Susmaga

SSO Justyna Andrzejczak (spr.)

Protokolant: st. prot. sąd. Karolina Tomiak

przy udziale prokuratora Wojskowej Prokuratury Okręgowej del. do Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Macieja Nowaka

po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2016 r. sprawy

T. G., R. W. i P. Z.

oskarżonych o popełnienie przestępstwa z art. 278 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego R. W.

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 30 czerwca 2014 roku, sygn. akt. VI K 1359/13

1. prostuje oczywistą omyłkę pisarską w zaskarżonym wyroku w ten sposób, iż w wersie 6 w punkcie 3 w miejsce „art. 292 § 2 kk” wpisuje „art. 291 § 2 kk”,
2. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, z tym, że w oparciu o przepis art. 4 § 1 kk wskazuje, iż podstawą rozstrzygnięcia są przepisy w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015r.,
3. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze w 1/2 części, w pozostałym zakresie obciążając nimi Skarb Państwa, a nadto wymierza oskarżonemu opłatę w wysokości 60 zł za drugą instancję.

Justyna Andrzejczak Anna Judejko Małgorzata Susmaga

UZASADNIENIE (w zakresie wniosku prokuratora o uzasadnienie)

Wyrokiem z dnia 30.06.2014r., sygn. akt VI K1359/13, Sąd Rejonowy Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu uznał m.in. oskarżonego P. Z. za winnego przestępstwa z art. 278§1k.k., zaś oskarżonych R. W. i T. G. za winnych występów z art. 291§1kk, czemu towarzyszyło rozstrzygnięcie o obowiązku naprawienia szkody w oparciu o przepis art.46§(k.942-943).

Apelację od powyższego orzeczenia wniósł prokurator w zakresie rozstrzygnięcia dotyczącego obowiązku naprawienia szkody, zarzucając orzeczeniu w tej części naruszenie prawa materialnego (k.988-991).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora okazała się nieuzasadniona.

Na wstępie stwierdzić należy, iż Sąd Rejonowy w sposób właściwy przeprowadził w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe, a zgromadzony w jego toku materiał dowodowy poddał trafnej ocenie. W rezultacie Sąd I instancji wydał w zakresie ustaleń faktycznych i kwalifikacji prawnej przypisanych oskarżonym czynów bezbłędne orzeczenie, które przekonująco uzasadnił w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku. Brak było też podstaw do ingerencji w orzeczenie w oparciu o przepis art.440, czy art.439k.p.k

Przechodząc stricte do apelacji wskazać trzeba, iż apelujący prokurator podnosząc zarzut naruszenia prawa materialnego upatrywał go w zobowiązaniu oskarżonych do solidarnego naprawienia szkody przy jednoczesnym ograniczeniu tej solidarności do kwot wskazanych w przestępstwach przypisanych poszczególnym oskarżonym, przy czym prokurator określił kierunek swej apelacji "na korzyść oskarżonych". Już powyższe rodziło wątpliwości czy wręcz wykluczało możliwość uwzględnienia apelacji oskarżyciela publicznego, bowiem możliwość orzekania na niekorzyść oskarżonego przez Sąd odwoławczy otwiera się dopiero w przypadku wniesienia na jego niekorzyść środka odwoławczego(k434§1kpk). Niewątpliwie solidarna odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przestępstwem jest bardziej korzystna nie tylko dla pokrzywdzonych, ale i dla samych oskarżonych. Obowiązek naprawienia szkody zrealizowany przez jednego z oskarżonych, zwolni z jego realizacji pozostałych, choć oczywiście pozostanie kwestia roszczeń regresowych. Zatem zasądzenie poszczególnych kwot wynikających z przypisanych oskarżonym przestępstw bez solidarnej odpowiedzialności za wyrządzoną przestępstwem szkodę, będzie rozstrzygnięciem na niekorzyść oskarżonych. Niezależnie od treści art.442§2 k.c. przewidującego możliwość żądania zwrotu odpowiedniej części należności przez tego, kto szkodę naprawił.

Dostrzegając jednak wagę zagadnienia, a także rodzące się na tle niniejszej skargi wątpliwości, co do prawidłowości formułowania przez skarżącego zarzutu, poza wskazanym powyżej problemem określania kierunku środka przez mówiąc w uproszczeniu "profesjonalistów", Sąd odwoławczy odniesie się w szerszym zakresie do zasadności zarzutu podnoszonego przez apelującego, abstrahując od kierunku środka zaskarżenia. Przede wszystkim, jak należy ją rozumieć, prokurator nie kwestionuje samej dopuszczalności nałożenia obowiązku naprawienia szkody na paser. Pogląd ten w zupełności akceptuje Sąd Okręgowy(tak np. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6.04.2011r. sygn. akt IIIKK 399/10 czy z dnia 1.02.2011r. sygn. akt IIIK 243/10). Dalej skarżący wskazuje z jednej strony, iż nałożenie obowiązku w wypadku współsprawców pro rata parte najlepiej odpowiada istocie karnoprawnego obowiązku naprawienia szkody(k.989), z drugiej zaś strony podaje, iż „z uwagi przede wszystkim na dobro pokrzywdzonego celowe jest nakładanie na współsprawców właśnie solidarnego obowiązku naprawienia szkody”(k.990) Zatem apelujący dopuszcza różne formy nałożenia obowiązku naprawienia szkody w oparciu o przepis art.46k.k. na pasera i złodzieja. Tym samym powyższe nie sposób pogodzić z zarzutem naruszenia prawa materialnego. Jeśli Sąd Rejonowy postępując w granicach dopuszczalnych przepisem prawa materialnego, jak to wskazuje sam apelujący, jedynie dokonał wyboru mniej satysfakcjonującego prokuratora, nie mógł dopuścić się uchybienia, o którym mowa w przepisie art.438 pkt1 k.p.k. Tym samym Sąd Okręgowy wyraża pogląd, iż sposób określania w konkretnej sprawie obowiązku naprawienia szkody, należy do Sądu orzekającego w niej: "Sposób orzekania o obowiązku naprawienia szkody w stosunku do współsprawców(i jego wybór) powinien należeć w konkretnym wypadku do sądu. Zatem to po stronie sądu orzekającego in concreto ten środek jest wybór sposobu obowiązku naprawienia szkody w wypadku współsprawstwa w pełni zabezpieczającego zarówno interesy pokrzywdzonego, jak i respektującego zasadę odpowiedzialności indywidualnej każdego ze współsprawców."(Wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 18 września 2004r.)

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy trafnie uznał, iż określenie odpowiedzialności jako solidarnej, przy czym oskarżonych Z. i W. , co do kwoty 576 zł, natomiast Z. i G. do kwoty 1000zł, zgodnie z treścią ustaleń dotyczących wartości mienia będącego przedmiotem paserstwa oraz przy uwzględnieniu wartości odzyskanego mienia(pkt.3 i 5 wyroku i k.3 uzasadnienia), będzie najbardziej odpowiadała powyższemu celom. Nie ma przy tym żadnego błędu w nałożeniu solidarnego obowiązku naprawienia szkody przy jednoczesnym określeniu zakresu wysokości szkody(vide Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 3 grudnia 2014r. sygn.akt II AKa 271/14).

Reasumując, Sąd Okręgowy utrzymał zaskarżony wyrok w mocy, (wskazując jedynie na zastosowanie przepisów względniejszych dla oskarżonych) uznając apelację prokuratora za bezzasadną i akcentując, iż sposób orzekania o obowiązku naprawienia szkody, w konfiguracji takiej, jak w niniejszej sprawie, należał do Sądu I instancji i tenże uczynił to, w sposób zabezpieczający interesy pokrzywdzonego, ale i respektujący zasady odpowiedzialności indywidualnej każdego z oskarżonych.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 633 k.p.k. w zw. z art. 636§1 k.p.k. kosztami postępowania w zakresie nieuwzględnionego środka odwoławczego wniesionego przez oskarżyciela publicznego, obciążając Skarb Państwa.

Justyna Andrzejczak Anna Judejko Małgorzata Susmaga